

Dosarul nr. 2ra-679/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (jud. L. Grădinari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mihail Dobîndă

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Dobîndă împotriva Primăriei orașului Drochia și Primarului orașului Drochia cu privire la anularea dispoziției de concediere, repunerea în funcție, repararea prejudiciului material și moral

împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Mihail Dobîndă, Primăria orașului Drochia și Primarul orașului Drochia și menținută hotărârea din 2 martie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul central, prin care a acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 27 decembrie 2016, Mihail Dobîndă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Drochia și Primarului orașului Drochia cu privire la anularea dispoziției de concediere, repunerea în funcție, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, începând cu anul 2000, a lucrat în funcția de manager al ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, relațiile de muncă fiind contractate în fiecare an, iar la 2 ianuarie 2006 a fost încheiat contractul individual de muncă pe un termen de 5 ani.

Astfel, în baza acordului din 3 ianuarie 2011, termenul contractului individual de muncă a fost prelungit până la 31 decembrie 2015, iar în baza acordului din 10 aprilie 2015 - până la 10 aprilie 2020, salariul de funcție fiind în sumă de 6 800 de lei lunar.

A relatat că la 7 septembrie 2015, Primarul orașului Drochia a emis dispoziția nr. 03-1/133 cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihail Dobîndă, care i-a fost adusă la cunoștință la 8 septembrie 2015, fiind eliberat din funcția de manager al

ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia” în temeiul art. 86 alin. (1) lit. z) Codul muncii, ținând cont de rezultatele activității financiare pentru semestrul I al anului 2015.

A comunicat că s-a adresat în instanța de judecată și a solicitat anularea dispoziției Primarului orașului Drochia nr. 03-1/133 din 7 septembrie 2015 și restabilirea în funcția de manager al ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, iar pe parcursul examinării cauzei, la 4 aprilie 2016, Primarul orașului Drochia a emis dispoziția nr. 03-1/63 cu privire la modificarea dispoziției nr. 03-1/133 din 7 septembrie 2015, prin care a modificat temeiul eliberării din funcție și anume, din art. 86 alin. (1) lit. z) Codul muncii în art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii.

Ca urmare, prin hotărârea din 24 august 2016 a Judecătorei Drochia, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat și anulată dispoziția Primarului orașului Drochia nr. 03-1/133 din 7 septembrie 2015 cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihail Dobîndă, iar prin hotărârea din 3 octombrie 2016 a Judecătorei Drochia, a fost anulată și dispoziția Primarului orașului Drochia nr. 03-1/63 din 4 aprilie 2016 cu privire la modificarea dispoziției nr. 03-1/133 din 7 septembrie 2015.

Astfel, în baza hotărârii din 3 octombrie 2016 a Judecătorei Drochia, a fost emis un titlu executoriu cu executare imediată.

A menționat că prin dispoziția Primarului interimar al orașului Drochia nr. 03-1/194 din 5 octombrie 2016 cu privire la restabilirea la locul de muncă a managerului ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, a fost restabilit în funcția deținută anterior, fiindu-i transmisă, fără preîntâmpinare, și dispoziția Primarului interimar al orașului Drochia nr. 03-1/195 din 5 octombrie 2016 cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihail Dobîndă și fără a se ține cont de normele legale ce reglementează procedura de concediere.

La fel, a precizat că, până în prezent nu i-a fost achitat nici salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, deși angajatorul a dispus restabilirea în funcție conform dispoziției nr. 03-1/194, deoarece tot angajatorul a contestat hotărârea din 3 octombrie 2016 a Judecătorei Drochia, prin care dânsul a fost restabilit în funcție.

A considerat că concedierea în temeiul art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii contravine hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014 privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă.

A subliniat că nu a fost sancționat penal, contravențional sau disciplinar pentru comiterea unor fapte ce ar servi temei pentru pierderea încrederii angajatorului, cu atât mai mult că nu mânuia nemijlocit valori bănești și nu era responsabil material în calitate de parte contractantă la vreun contract de răspundere materială.

Totodată, a specificat că actul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Drochia nr. 5-675720 din 8 august 2016 nu reprezintă o decizie, fiind un act preparatoriu ce nu poate servi ca temei de concediere conform art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii.

Nici decizia Consiliului orașul Drochia nr. 5/27 din 17 august 2016, care privește înaintarea acțiunii în instanța de judecată pentru recuperarea pagubei, nu poate servi ca temei de concediere.

A menționat reclamantul că suma de 50 000 de lei este suficientă pentru repararea prejudiciului moral cauzat de către angajator, care s-a manifestat prin suferințe psihice și o stare de frustrare, luând în considerare că angajatorul, în loc să se conformeze legii, a inventat dispoziții ilegale în încercarea de a nu achita salariul cuvenit.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 89, 90, 329, 355 alin. (1) Codul muncii RM, art. 166, 167 CPC, hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014 privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă.

A solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulă a dispoziției nr. 03-1/195 din 5 octombrie 2016 emisă de Primarul interimar al orașului Drochia cu privire la eliberarea lui din funcție, restabilirea lui în funcția de manager a ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, cu încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a echivalentului patrimonial al prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 de lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 1 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia sediul central, a fost introdusă în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”.

La 5 februarie 2018, Mihail Dobîndă a depus cerere de concretizare a cerinței privind repararea prejudiciului material, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă în mărime de 116 097,92 de lei.

La 6 februarie 2018, Mihail Dobîndă a depus cerere în care a indicat în calitate de copârâtă ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, solicitând ca salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă în sumă de 116 097,92 de lei să fie încasat de la ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”.

La 16 februarie 2018, Mihail Dobîndă a depus cerere prin care a solicitat retragerea cererii din 6 februarie 2018, specificând că prin decizia Consiliului orașului Drochia nr. 1/8 din 14 februarie 2018, bunurile imobile, care anterior au fost gestionate de către ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, au fost transmise în gestiunea ÎM „Piața Mărfurilor Industriale Drochia”, prin urmare, ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia” a fost lipsită de active fără de care nu poate funcționa.

Prin hotărârea din 2 martie 2018 a Judecătorei Drochia sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost recunoscută nulă dispoziția Primarului interimar al orașului Drochia nr. 03-1/195 din 5 octombrie 2016 cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihail Dobîndă.

A fost restabilit Mihail Dobîndă în funcția de manager al ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”.

A fost încasată în beneficiul lui Mihail Dobîndă din contul Primăriei orașului Drochia suma de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată în beneficiul lui Mihail Dobîndă din contul ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia” suma de 122 628,43 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru absența forțată de la serviciu în perioada 5 octombrie 2016 – 2 martie 2018.

Au fost încasate în beneficiul lui Mihail Dobîndă din contul Primăriei orașului Drochia cheltuielile de judecată în sumă de 6 000 de lei.

A fost încasată în beneficiul statului din contul Primăriei orașului Drochia taxa de stat în sumă de 3 778,85 de lei.

Prin decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Primăria orașului Drochia și Primarul orașului Drochia, admis apelul declarat de Mihail Dobîndă, casată hotărârea din 2 martie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul central, în partea încasării despăgubirii pentru absența forțată de la muncă și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost încasată în beneficiul lui Mihail Dobîndă din contul Primăriei orașului Drochia suma de 122 628,43 de lei cu titlu de despăgubire pentru absența forțată de la muncă și exclus din dispozitivul hotărârii primei instanțe sintagma „se încasează de la Primăria orașului Drochia în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 778,85 de lei”. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Primăria orașului Drochia, casată decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Mihail Dobîndă, Primăria orașului Drochia și Primarul orașului Drochia și menținută hotărârea din 2 martie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că faptul semnării de către Primarul orașului Drochia, în numele angajatorului, a contractului individual de muncă din 2 ianuarie 2006, precum și a acordurilor din 3 ianuarie 2011 și din 10 aprilie 2015, ține de reprezentarea angajatorului la încheierea contractului individual de muncă și nu de asumarea de către unitatea administrativ teritorială a obligației angajatorului de plată a salariului și respectiv, de plată a despăgubirii pentru absența forțată de la muncă.

Astfel, a menționat instanța de apel că prima instanță a determinat în mod eronat debitorul obligației de achitare a despăgubirii pentru absența forțată de la muncă, solicitată de către Mihail Dobîndă.

Prin urmare, constatând netemeinicia concluziei primei instanțe în partea încasării despăgubirilor de eliberare din serviciu de la ÎM „Piața Agroalimentară din Drochia”, ținând cont de prevederile art. 373 alin. (6) CPC, instanța de apel a ajuns la concluzia de a o menține în sensul expus, or apelantului Mihail Dobîndă nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât cea din hotărârea atacată cu apel.

La 4 februarie 2020, Mihail Dobîndă a declarat recurs împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea

deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu adoptarea unei noi hotărâri de menținere a deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite, au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

A remarcat că la 5 octombrie 2016, anume Primarul orașului Drochia a emis dispoziția nr. 03- 1/194, prin care dânsul a fost restabilit în funcția de manager la ÎM „Piața Agroalimentară Drochia” și la aceeași dată tot Primarul orașului Drochia a emis dispoziția nr. 03-1 195, prin care l-a eliberat fără careva din funcția nominalizată. Astfel, primarul este persoana responsabilă de argajare și eliberare a lui din funcția menționată.

La fel, a evidențiat că ÎM „Piața Agroalimentară Drochia” în proces a fost inclusă în calitate de intervenient accesoriu și despăgubirile pentru absență forțată nu puteau fi încasate din contul intervenientului accesoriu, ci din contul pârâtului și anume, din contul Primăriei orașului Drochia, care este vinovată în eliberările ilegale.

A considerat că prin respingerea cerinței de plată a restanței salariale, au fost încălcate prevederile art. 1 din Protocolului 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, deoarece neprimind la timp salariul, nu a putut să se folosească de acest bun și să dispună de el la discreția sa, fapt prin care i-a fost încălcat dreptul la protecția proprietății.

A mai notat recurentul că nu au fost luate în considerație prevederile hotărârilor Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 11 din 3 octombrie 2005 și nr. 9 din 22 decembrie 2014.

La 11 martie 2020, în adresa Primăriei or. Drochia, Primarului or. Drochia, ÎM „Piața Agroalimentară Drochia” și administratorului provizoriu al ÎM „Piața Agroalimentară Drochia”, Elvira Coltun a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Mihail Dobîndă, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 217 vol. II), fiind recepționată de către Primăria or. Drochia, Primarul or. Drochia, și administratorul provizoriu al ÎM „Piața Agroalimentară Drochia”, Elvira Coltun la 13 martie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 218-219 vol. II).

La 8 mai 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria or. Drochia, Primarul or. Drochia au depus referință la recursul declarat de Mihail Dobîndă, solicitând respingerea recursului.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care ÎM „Piața Agroalimentară Drochia” să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 3 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 198 vol. II), fiind recepționată de către recurent la 13 ianuarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 200 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 4 februarie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Mihail Dobîndă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Dobîndă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Mihail Dobîndă urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mihail Dobîndă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu